

Bratislava 29. februára 2024
Číslo: 5809/2024-11.1.2/ms
16607/2024
16610/2024-int.

ROZHODNUTIE VYDANÉ V ZISŤOVACOM KONANÍ

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 54 ods. 2 písm. f) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **rozhodlo** podľa § 29 ods. 2, v súlade s § 29 ods. 11 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov po vykonaní zisťovacieho konania k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti „MVE VČELINCE“, navrhovateľa **PPA SK, s. r. o., Šoltésovej 17, 920 01 Hlohovec, IČO 53425529**, takto:

Zmena navrhovanej činnosti „MVE VČELINCE“, uvedená v predložennom oznámení o zmene navrhovanej činnosti

sa nebude posudzovať

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V súlade s ustanovením § 29 ods. 13 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, sa pre realizáciu zmeny navrhovanej činnosti „MVE VČELINCE“ vzhľadom na jej povahu, rozsah a identifikované vplyvy určujú nasledovné podmienky:

- zabezpečiť náhradu výrubu brehovej vegetácie pôvodným druhom pozdĺž rybovodu z dôvodu eliminácie nadmerného prehrievania vody v letnom období a na ochranu rýb pred predátormi,

- v ďalšom stupni povoľovacieho konania predložiť orgánu Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky vyhodnotenie priechodnosti sedimentov vodného toku rieky Slaná cez MVE,
- po spustení prevádzky MVE zabezpečiť každoročne ichtyologický monitoring migračnej priechodnosti tzv. PIT telemetriou na vodnom toku v úseku ovplyvnenom migračnou bariérou počas obdobia prvých 3 rokov odborne spôsobilou osobou – ichtyológom s vysokoškolským vzdelaním II. stupňa, ktorá absolvovala štátnu skúšku z rybárstva, ichtyológie alebo ekológie rýb. Výsledky predložiť orgánu Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky na vyhodnotenie. Vypracovať návrh opatrení na nápravu prípadných nedostatkov,
- predložiť plán monitoringu rybovodu na vyjadrenie/odsúhlasenie Štátnej ochrane prírody Slovenskej republiky pred začatím monitorovania,
- v ďalšom stupni povoľovacieho konania posúdiť zmenu navrhovanej činnosti z hľadiska požiadaviek čl. 4.7 Rámcovej smernice o vode postupom podľa § 16a zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov,
- predložiť špeciálnemu stavebnému úradu správu o dimenzovaní drenážnych prvkov stavby MVE (dĺžka, kapacita, hĺbka uloženia) z hľadiska minimalizácie rizika vzniku nepriaznivých vplyvov na hladinový režim podzemných vôd v príľahlom území. Podmienku splniť pred vydaním povolenia na realizáciu navrhovanej zmeny,
- pokračovať v týždennom monitoringu merania výšky hladiny podzemnej vody v rovnakom režime ako v rokoch 2016 – 2022 pri vrtoch PV-1, PV-2, PV-3 počas nasledujúcich 5 rokov. Vyhodnotenie výsledkov meraní hladiny podzemnej vody 1 × za štvrt'rok predložiť špeciálnemu stavebnému úradu,
- navrhnúť a realizovať nové opatrenia, týkajúce sa zvýšenia hladiny podzemnej vody na ľavom brehu rieky Slaná, napríklad dobudovaním ojedinelých drénov alebo systematickou drenážou tak, aby bola existujúca fotovoltaická elektráreň firmy RENERGIE Solárny park Včelince 2 s.r.o., ako aj dotyková časť intravilánu chránená od nepriaznivého vplyvu zvýšenej hladiny podzemnej vody,
- v ďalšom stupni povoľovacieho konania predložiť špeciálnemu stavebnému úradu plán čistenia vybudovanej drenáže a uviesť časový interval kontroly merania hladiny podzemnej vody,
- ak v priebehu prevádzky MVE vyplynie potreba dodatočných opatrení na elimináciu jej vplyvov na príľahlé pozemky a stavby, zabezpečiť ich realizáciu so súhlasom špeciálneho stavebného úradu,
- v prípade preukázaných škôd na majetku vzniknutých na začiatku prevádzky MVE, tieto škody nahradiť.

Odôvodnenie:

Navrhovateľ **PPA SK, s. r. o., Šoltésovej 17, 920 01 Hlohovec, IČO 53425529** (ďalej len „navrhovateľ“), doručil dňa 28. 09. 2023 Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky, sekcii posudzovania vplyvov na životné prostredie, odboru posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „MŽP SR“) podľa § 29 ods. 1 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov“) oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „**MVE VČELINCE**“ (ďalej len „zmena navrhovanej činnosti“ alebo „MVE“), vypracované podľa prílohy č. 8a zákona o posudzovaní vplyvov.

MŽP SR upovedomilo podľa § 18 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) známych účastníkov konania, listom č. 12989/2023-11.1.1/ms; 77799/2023; 77800/2023-int., zo dňa 04. 10. 2023, o tom, že podľa § 18 ods. 2 správneho poriadku dňom doručenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti začalo správne konanie vo veci zisťovacieho konania o posudzovaní vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie.

MŽP SR podľa § 29 ods. 6 písm. a) zákona o posudzovaní vplyvov predmetným listom zároveň zaslalo oznámenie o zmene navrhovanej činnosti, s možnosťou na zaujatie stanoviska, povolujúcemu orgánu, dotknutému orgánu, dotknutej obci ako aj rezortnému orgánu. Súčasne podľa § 29 ods. 6 písm. b) zákona o posudzovaní vplyvov dňa 13. 11. 2023 zverejnilo oznámenie o zmene navrhovanej činnosti na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na adrese:

<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/mve-vcelince>

Na tejto adrese MŽP SR zároveň informovalo verejnosť podľa § 24 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov.

Povolenie na uskutočnenie vodnej stavby „malá vodná elektrárňa Včelince“ (ďalej len „vodná stavba“) bolo vydané Okresným úradom Banská Bystrica, odborom starostlivosti o životné prostredie, Nám. Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica (ďalej len „OÚ Banská Bystrica“) rozhodnutím č. OU-BB-OSZP2-2014/04776 zo dňa 09. 10. 2014. OÚ Banská Bystrica doručil na MŽP SR listom č. OU-BB-OSZP2-2022/011559-022 zo dňa 21. 09. 2022 žiadosť o vypracovanie záväzného stanoviska podľa § 38 ods. 9 zákona o posudzovaní vplyvov vo veci zmien vodnej stavby.

Zmeny vodnej stavby sa týkali zmien stavebných objektov SO 03 Strojovňa, SO 05 Rybovod, SO 06 Prípojka VN a prevádzkového súboru PS 04 Trafostanica. Zmeny spočívali v nainštalovaní namiesto dvoch priamoprúdových turbín CINK TKP-b1250 dvoch vertikálnych Kaplanových turbín, ktoré majú prietokové a výkonnostné parametre ako pôvodne navrhované, zmene výškového usporiadania strojovne, podlahových úrovní a zmenšení strojovne na kótu 160,165 m. n. m., nahradení navrhovanej pultovej strechy sedlovou strechou s predĺžením o 430 cm, znížení celkovej výšky vodnej stavby z pôvodnej kóty 174,50 m n. m. na 172,950 m n. m, zmene uhla dna vtoku do vodnej stavby, zmene dĺžky rybovodu z pôvodných 104 m na 130 m a šírky rybovodu z 2,6 m na 4,0 m a zvýšení vody v bazénoch z 0,4 m na 0,6 m až 0,8 m.

MŽP SR vydalo dňa 16. 01. 2023 záväzné stanovisko č. 4704/2023-11.1.2/ed, 2703/2023, v ktorom konštatovalo, že nemožno jednoznačne vylúčiť vznik okolností, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na životné prostredie a predpokladané vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia. Na základe toho navrhovateľ podľa § 29 ods. 1 písm. b) zákona o posudzovaní vplyvov predložil na MŽP SR oznámenie o zmene navrhovanej činnosti vypracované podľa prílohy č. 8a zákona o posudzovaní vplyvov, ktoré je predmetom zisťovacieho konania v zmysle ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov.

Zmena navrhovanej činnosti, s inštalovaným výkonom 2×200 kW je podľa prílohy č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov zaradená do kapitoly č. 2 Energetický priemysel, do položky č. 2 Priemyselné zariadenia na výrobu elektriny z vodnej energie (hydroelektrárne) od 0,1 MW, časť A – povinné hodnotenie.

Umiestnenie zmeny navrhovanej činnosti

Kraj: Banskobystrický

Okres: Rimavská Sobota

Obec: Včelince

Umiestnenie zmeny navrhovanej činnosti je situované približne 260 m (vzdušnou čiarou) západne od zastavaného územia obce Včelince na pravom brehu rieky Slaná, rkm 13,215.

Úpravy projektu zmeny navrhovanej činnosti

Dve vertikálne Kaplanove turbíny majú identické parametre s akými počítal pôvodný projekt, bez toho, aby by bolo potrebné meniť veľkosť strojovne.

Z hľadiska rybovodu bola potrebná úprava jeho stavebnej časti, aby bol rybovod a projekt rybovodu vodnej stavby v súlade s vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 383/2018 Z. z. o technických podmienkach návrhu rybovodov a monitoringu migračnej priechodnosti rybovodov (ďalej len „vyhláška o rybovodoch“), ktorou sa vykonáva zákon č. 216/2018 Z. z. o rybárstve a o doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov aj Metodickým usmernením Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky 2015 – Určenie vhodných typov rybovodov podľa typológie vodných tokov (ďalej len „metodické usmernenie k typom rybovodov“).

V súčasnosti nie je na vodnej stavbe zabezpečená priechodnosť pre vodné živočíchy. Vodná stavba tak na pôvodnom stupni vytvára migračnú bariéru. Tento problém rieši navrhovaný rybovod, ktorého účelom je vytvoriť priaznivé podmienky pre migráciu ichtyofauny.

Predmetom zisťovacieho konania sú zmeny stavebných objektov SO 03 Strojovňa, SO 05 Rybovod, SO 06 Prípojka VN a prevádzkového súboru PS 04 Trafostanica.

Zmeny v strojovni sa týkajú nainštalovania dvoch vertikálnych Kaplanových turbín, ktoré majú prietokové a výkonnostné parametre ako pôvodne navrhované dve priamoprúdové turbíny CINK TKP-b1250, zmeny výškového usporiadania strojovne a podlahových úrovní a zmenšenia hĺbky strojovne na kótu 160,165 m n. m., ako aj nahradenia pôvodne navrhovanej pultovej strechy sedlovou strechou a predĺžením o 430 cm.

Zmena navrhovanej činnosti sa ďalej týka zníženia celkovej výšky vodnej stavby z pôvodnej kóty 174,50 m n. m. na 172,950 m n. m., zmeny uhla dna vtoku do vodnej stavby, zmeny dĺžky rybovodu z pôvodných 104 m na 130 m, šírky rybovodu z pôvodných 2,60 m na 4,0 m a hĺbky vody v bazénoch z 0,40 m na 0,60 m až 0,80 m, stavebného objektu SO 06 Prípojka VN a prevádzkového súboru PS 04 Trafostanica.

Popis stavebných a technických objektov, ktoré súvisia so zmenou navrhovanej činnosti:

SO 03 Strojovňa MVE

Objekt strojovne MVE je navrhnutý ako vodohospodársky objekt z monolitického železobetónu. Strojovňa je založená na železobetónovej doske, základový betón je položený na urovnanej základovej škáre na kóte 159,465 m n. m. Dnová doska strojovne je uložená na povrchu základového betónu na kóte 159,565 m n. m. a táto doska je na konci ukončená tesniacim ozubom hlbokým 1,80 m. Ozub je založený na kóte 158,365 m n. m.

Spodná stavba strojovne je tvorená kolenom a difúzorom sacej rúry – dno difúzoru sacej rúry je na kóte 160,165 m n. m.

Ďalšia úroveň spodnej stavby strojovne je tvorená špirálou turbín – výška špirály na vtoku je $H_s = 2,06$ m, dno špirály je na kóte 162,00 m n. m. a strop špirály je na kóte 164,06 m n. m.

Obidve spodné poschodia strojovne sú počas bežnej prevádzky obsluhu neprístupné, pri kontrole obsluhy je nutné turbíny zahradiť a vyčerpať. Na obidvoch bežne prístupných podlažiach strojovne sú inštalované technologické zariadenia:

Dolné podlažie strojovne

- Dolné podlažie strojovne má hrubú podlahu na kóte 164,50 m n. m., čistá podlaha má hornú úroveň na kóte 164,65 m n. m., jej hrúbka sa znižuje smerom k obvodovému žliabku presiaknutej vody. Minimálna hrúbka čistej podlahy je 100 mm (sklon podlahy je 5 cm na dĺžke 3,20 m).

- Na dolnom podlaží sú inštalované vlastné turbíny a generátory a ich priame príslušenstvo.

Nadzemné podlažie strojovne

- Podlaha nadzemného podlažia je na kóte 167,20 m n. m. (t. j. 10 cm nad úrovňou upraveného terénu a plôch pred strojovňou, ktoré sú na kóte 167,10 m n. m.).

- Strop strojovne je vo výške $H = 3,50$ m nad podlahou strojovne – t. j. na kóte 170,70 m n. m.

- Na nadzemnom podlaží strojovne sú inštalované pomocné zariadenia, najmä elektrotechnická časť – rozvádzače NN a VN, transformátor a podobne.

- Z tohoto dôvodu je na nadzemnom podlaží vyhradený priestor pre transformátor, ktorý bude inštalovaný v ochranej oceľovej kletke.

Rozmery strojovne

Spodná stavba strojovne je založená na základovej doske pôdorysných rozmerov:

- Dĺžka základovej dosky $L = 15,70$ m

- Šírka základovej dosky $B = 9,93$ m

Vrchná stavba strojovne má pôdorysné rozmery (vonkajšie):

- dĺžka strojovne $L = 13,65$ m

- šírka strojovne $B = 9,93$ m

Jemné česle

Jemné česle so svetlou vzdialenosťou $b_0 = 40$ mm budú čistené v strojovni. Zhrabky z jemných česliel sú splachované do kontajnera nad rybovodom.

Strecha strojovne

Strojovňa je zastrešená pomocou drevených priehradových zbíjaných nosníkov. Strojovňa je prekrytá oceľovo plechovou krytinou. Sklon strechy je 20 stupňov.

PS 01 Zariadenie strojovne

V strojovni je inštalované hlavné výrobné zariadenie – dva kusy agregátov, ktoré sú plne regulované, vertikálne Kaplanove turbíny o priemere obežného kolesa 1 290 mm.

Turbíny majú 4 lopatkové obežné kolesá (1 × v prevedení 4K12, 1 × v prevedení 4K84), obežné lopatky sú z nerezovej ocele. Rozvádzacie lopatky sú z liatiny GGG 50 a rotor turbíny vrátane pred rozvádzacích lopatiek turbíny je vyrobený ako oceľový zvar. Koleno savky je vyrobené ako oceľový zvar, ktorý slúži ako stratené debnenie pri inštalácii turbíny. Ďalšie diely turbíny sú rovnako tvorené z liatiny a zvarov ako komora obežného kolesa a veko turbíny. Generátor stojí na oceľovom stojane, ktorý je možné posúvať, stojan tak slúži aj ako napínací mechanizmus klinových remeňov. Súčasťou agregátu je asynchrónny generátor 200 kW, 1000 ot./min., výrobca CAG. Príslušenstvom turbíny slúžiacim na jej reguláciu je hydraulický agregát Schrama SHA – 20, hydraulické hadice, hydraulické valce a príslušenstvo.

SO 05 Rybovod

Projekt rybovodu – „Posúdenie súladu projektu DSP (dokumentácia pre stavebné povolenie) pre stavbu rybovodu Včelince na Slanej v rkm 13,215 s ichtyologickými

požiadavkami podľa vyhlášky o rybovodoch“ a podľa metodického usmernenia k typom rybovodov vypracovala spoločnosť EKOSPOL, RNDr. Vladimír Druga, Banícka 18, Malachov, 974 05, júl 2021 (ďalej len „spracovateľ projektu“), ktorý je súčasťou schválenej projektovej dokumentácie v minulosti nevyhovoval súčasným požiadavkám. Preto sa navrhovateľ rozhodol preveriť jeho navrhované parametre a previesť úpravy podľa súčasných požiadaviek a parametrov, najmä podľa vyhlášky o rybovodoch a metodického usmernenia k typom rybovodov.

Na základe požiadaviek spracovateľa projektu rybovodu Včelince bola úprava rybovodu posudzovaná v dvoch navrhovaných stavoch:

- 1. navrhovaný stav rybovodu – hladina v haťovej zdrži 166,50 m n. m. a prietok rybovodu $Q_{RP} = 0,500 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$
- 2. navrhovaný stav rybovodu – hladina v haťovej zdrži 166,70 m n. m. a prietok rybovodu $Q_{RP} = 0,800 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$

Úprava rybovodu

Na vtoku do rybovodu sú hrubé hrablice z trubiek dosadajúce na prah z trubky, ktorá je 250 mm nad dnom. Tadiaľ môže tiecť voda aj v prípade upchania hrubých hrablic. Na návodnej strane týchto hrubých hrablic je plávajúca norná stena taktiež z ocelevej trubky. Na vtoku do rybovodu budú vyznačené hraničné hladiny práce vo výške 166,50 a 166,70 m n. m. značkami z oceleového nerezového pásu. Rybovod je rozšírený na $B = 4,0$ m prechod predĺžený na $L =$ cca 130 m. V rybovode je 39 priehradiek a sú očíslované. Súčasťou rybovodu sú aj 2 oddychové bazény v dĺžke 6 m.

Okolie rybovodu bude vysadené stromami, podľa návrhu vrbami a jelšami, ktoré by mali tieniť hladinu rybovodu kvôli prehrievaniu slnečnými lúčmi a vytvárať ochranu proti vtákom loviacim ryby. Do debnenia rybovodu bola vložená matrica (*Murus romanus*), ktorá má imitovať kamenné murivo alebo iným spôsobom umožní dosiahnuť zaistenie mikrodrsnosti stien pre spomalenie prúdnice. Matrica je umiestnená do výšky $h = 1,0$ m nad dnom. Limnigraf a vodočetná lata sú zakreslené v bazéne, ktorým prechádza potrubie rybovodu pri prvom premostení. V každej priehradke je jedna dominantná štrbina o šírke 100 cm, ktorá je jasne viditeľná vo vzorovom priečnom reze, táto štrbina je striedavo na ľavej a pravej strane, aby sa dosiahlo väčšie spomalenie resp. zmiernenie prúdnice tým, že táto prúdnica bude meandrovať. Priehradky sú z oceleových rámov s výdrevou z drevených trámov a sú kotvené do dna a stien rybovodu. Dno rybovodu je vyložené kameňmi, tieto kamene sú triedené na riečne kamene hrúbky 5 – 20 cm a dĺžky cca 10 – 40 cm. Kamene sú upevnené do tenkej vrstvy flexibilného lepidla. Toto členité kamenné dno musí byť celoplošné v každej hlavnej prechodovej štrbine. Priehradka č. 39 je do výšky priemernej hladiny (zodpovedá $Q_n \approx Q_{90}$), výtoková štrbina je na ľavej strane rybovodu, aby bola čo najbližšie k výtoku vodnej stavby. Do rybovodu je možný vstup po rebríkoch, aby bolo možné rybovod kontrolovať, monitorovať a čistiť.

Lákajúci prúd

Odber vody do potrubia pre lákajúci prúd je realizovaný z ľavej opornej steny pred turbínou TG2 za drážkami provizórneho hradenia turbíny. Vtok je umiestnený do osi potrubia a je 900 mm pod hornou minimálnou prevádzkovou hladinou vody. Predpokladaná minimálna kapacita potrubia je min. 30 l/s. Vtok do potrubia bude chránený vlastnými česlami a stavidlom, aby nedochádzalo k vplaveniu nečistôt do potrubia, ktoré by mohli potrubie zanášať. Potrubie je vedené pozdĺž strojovne na ľavej strane rybovodu na oceleových konzolách nad hladinou vody. Pokračuje za strojovňou v mieste, kde je už znížená ľavá bočná stena rybovodu a je vedené po korune opornej steny. Dolné ústie lákajúceho prúdu dopadá z výšky na hladinu v rieke z ľavej opornej steny do priechodu pri poslednej priehradke. Tento výtok je možné pri hydraulickom doladení rybovodu natačať a následne fixovať. Os potrubia je 710 mm nad hladinou pri návrhovom prietoku elektrárne. Tento návrhový prietok zodpovedá hodnote Q_{90} .

Ľavá oporná stena rybovodu je ukončená na kóte 163,00 m n. m., čo je 55 cm nad hladinou pri návrhovom prietoku elektrárne. Tento návrhový prietok zodpovedá hodnote Q_{90} .

Požiadavky zmeny navrhovanej činnosti na vstupy

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nebudú dotknuté lesné pozemky ani poľnohospodársky pôdny fond, práce a stavba sú vymedzené na pozemok parc. č. 644/8 – ostatná plocha.

Prevádzka zmeny navrhovanej činnosti bude bezobslužná a nemá žiadne nároky na potrebu pitnej vody. Navrhovateľ bude povrchovú vodu využívať len na hydroenergetický potenciál a to len na mieste, kde voda preteká turbínou. Realizácia a prevádzka zmeny navrhovanej činnosti nemá nároky na energetické zdroje. MVE bude obnoviteľným zdrojom elektrickej energie, ktorá bude dodávaná do verejnej VN siete.

Príjazd k hati je navrhovaný po existujúcej komunikácii III/2805 Včelince – Rumince – Stránska cez cestu III/2766 smer do obce Včelince. Dopravné zaťaženie prístupových komunikácií v súvislosti s prevádzkou MVE bude predstavovať cca 24 prejazdov/rok. Na plánovanom území sa pri výstavbe vodnej stavby počítalo s výkopovými prácami o objeme cca 900 m³ zeminy. Tá bola spätne použitá na zásypy a úpravu navýšením brehov kynety rieky (v haťovej zdrži toku Slaná) na úroveň 166,80 m n. m. v dĺžke cca 1,0 km. Ponad rybovod je umiestnená lavička, ktorá umožňuje prístup k strojovni objektu MVE. Vstup do areálu bude možný z cesty III/2766 s napojením na cestu III/2805 Včelince – Rumince – Stránska.

Požiadavky navrhovanej činnosti na výstupy

Podľa zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov nie je MVE charakterizovaná ako zdroj znečisťovania ovzdušia. Prevádzkou MVE nevznikne žiadny zdroj znečisťovania ovzdušia.

Hluk v elektrárni spôsobený priamo v strojovni predovšetkým ventilátorom chladenia generátora, ktorý podľa výrobcu dosahuje 80 dB je vo vzdialenosti 1 m od zdroja a z hľadiska vonkajšieho okolia MVE je účinne tlmený vlastnou budovou elektrárne.

Zmena navrhovanej činnosti bude mať počas prevádzky nízku hladinu hluku a vibrácií a vzhľadom na polohu MVE vo vzťahu k najbližšie situovanej obytnej zóne nebude ich vplyv na hlukové pomery významný.

Zmena navrhovanej činnosti nebude produkovať odpadové vody. Odpady, ktoré vzniknú počas prevádzky, budú zneškodnené v súlade s ustanoveniami zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení doplňujúcich predpisov. Komunálny odpad bude vyvázaný na skládku. Drevo môže byť využité podľa potreby navrhovateľa. Na mazanie pohyblivých častí turbínových agregátov a na náplň hydraulických agregátov sa použijú biologicky degradovateľné (rozložiteľné) mazadlá a oleje. Plávajúce odpady zachytené na hrabliciach budú zberané automatickým čistiacim strojom do kontajnera nad rybovodom a bude zabezpečené ich zneškodňovanie. Prevádzkou zmeny navrhovanej činnosti sa nepredpokladá žiadny zdroj zápachu.

Údaje o vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti

Vplyvy na ovzdušie

Za hlavný zdroj znečisťovania ovzdušia možno považovať emisie zo spaľovania motorovej nafty a prach z dopravných mechanizmov počas prevádzky zmeny navrhovanej činnosti. Vzhľadom na nízku frekvenciu dopravy mechanizmov (cca 24 prejazdov/rok), možno považovať tento zdroj znečistenia za nepodstatný.

Vplyvy na klimatické pomery

V súvislosti s prevádzkou zmeny navrhovanej činnosti možno predpokladať zanedbateľný negatívny vplyv na mikroklimatické pomery (vlhkosť vzduchu, teplota, veterné pomery a pod.) na lokálnej úrovni, bezprostredne pri obvodových plášťoch stavebného objektu. V záujmovej lokalite sa nenachádzajú biotopy zvlášť náchylné na zmenu mikroklimatických pomerov. Fyzikálne zmeny (pokles a vzostup prietoku vody) budú súvisieť so vzduťím vodnej hladiny rieky Slaná, mikroklimatické zmeny možno očakávať v bezprostrednom kontakte s vodnou hladinou v pocitovo nepostrehnuteľných množstvách.

Vplyvy na vodné pomery

Prevádzka zmeny navrhovanej činnosti svojím vzduťím ovplyvní hladinu rieky Slaná v malom rozsahu, nakoľko predmetná zmena bude rešpektovať navrhovanú prevádzkovú hladinu, presnosť obvyklej hladinovej regulácie je ± 5 cm. Zmenou navrhovanej činnosti sa nebude meniť spôsob využitia vodného toku ani jeho koryto nad a pod haťou. Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa zabezpečí bezpečný presun ichtyofauny a ochrana obce Včelince pred 100-ročnými prietokmi rieky Slaná. Počas prevádzky zmeny navrhovanej činnosti sa nepredpokladá negatívny vplyv na hladinu podzemnej vody, výdatnosť prameňov ani na zdroje minerálnych vôd záujmovej oblasti. Vplyvom realizácie zmeny navrhovanej činnosti došlo k výrubu brehového porastu na miestach budovania rybovodu. Náhrada brehovej vegetácie je premietnutá do podmienok výrokovej správy tohto rozhodnutia. Zmena navrhovanej činnosti nezasahuje do žiadnej vodohospodárskej chránenej oblasti.

Vplyvy na faunu a flóru

V súvislosti so zmenou navrhovanej činnosti prebehol na dotknutom území ichtyologický a ornitologický prieskum. Množstvo bariér vyskytujúcich sa na vodnom toku sú dôkazom absencie hlavného predstaviteľa daného rybieho pásma – mreny severnej (*Barbus barbus*), vyplývajúceho zo Správy ichtyologického prieskumu rieky Slanej v súvislosti s návrhom rybovodu pre potreby spriechodnenia MVE Včelince (P. Križek, apríl 2023).

K hlavným technickým zásahom dochádza k zmene Kaplanových turbín z horizontálnych na vertikálne, ktorá nebude negatívne vplývať na druhy ichtyofauny. Doc. Haluza z VUT Brno, v správe „Posouzení rozdílů vlivu horizontální Kaplanovy turbíny a vertikální Kaplanovy turbíny u MVE na poproudovou migraci ryb a vodních živočichů jakož na průchodnost sedimentů z pohledu možné rozdílnosti obou technologií“ (marec 2023) uvádza, že z hľadiska mortality rýb nie je rozdiel medzi horizontálne a vertikálne osadenou Kaplanovou turbínou. Ide o identické výrobky, ktoré sú len inak osadené. Na zníženie rizika výskytu rýb v priestore nachádzajúcich sa turbín sú prijaté náležité opatrenia. Na vtoku do elektrárne sú osadené hrubé česlá s elektronickou rybou zábranou, ktorá ryby odpudzuje. Pokiaľ by niektoré ryby preplávali cez zábranu, tesne pred vtokom na turbíny sú jemné česlá, ktoré ďalej znižujú riziko splavenia na turbíny a v tomto priestore je tiež únikový otvor, ktorý umožňuje únik do rybovodu. Umiestnenie turbín nad optimálnou hladinou vody ďalej vylučuje to, že by ryby pri odstávke elektrárne vplávali do turbín. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že len veľmi malá časť rýb sa môže dostať do turbín elektrárne a pokiaľ sa tak stane, tak väčšina z nich i tak tento prechod prežije. Mortalita rýb spôsobená turbínami na MVE bude teda úplne zanedbateľná. Realizáciou moderného rybovodu, ktorý bude vyhovovať aktuálne platným predpisom a parametrom vyhlášky o rybovodoch a metodickým usmernením k typom rybovodov sa zvyšuje predpoklad na oživenie fauny a flóry na rieke Slaná.

V súvislosti so zmenou navrhovanej činnosti bolo vypracované „Primerané hodnotenie vplyvov na územia sústavy Natura 2000“ (Ďalej len „Primerané hodnotenie“), (august, 2023) spoločnosťou HBH Projekt spol. s r.o. Súčasťou vyššie uvedeného hodnotenia je aj správa z ornitologického prieskumu, ktorá je podkladom pre Primerané hodnotenie. Ornitologický prieskum bol realizovaný v roku 2023 na dotknutom území v lokalite nad a pod MVE a bol zameraný na vtáctvo vybraného úseku rieky Slaná s dôrazom na druhy, ktoré sú predmetmi vyhlásenia chráneného vtáčieho územia Cerová vrchovina – Porimavie. Spracoval ho Tomáš

Kizek prostredníctvom 3 terénnych návštev dotknutého územia 14. 6., 8. 7., a 27. 7. 2023. Počas hniezdnej sezóny bolo na prieskumnej lokalite celkovo registrovaných 42 druhov vtákov. Väčšina z nich patrila k druhom všeobecne rozšíreným na území Slovenska. V závere správy z ornitologického prieskumu a súhrnnom závere Primeraného hodnotenia v súvislosti so zmenou navrhovanej činnosti na integritu dotknutých území sústavy Natura 2000 sa uvádza, že MVE nemá významný vplyv na integritu sústavy Natura 2000. Zmena navrhovanej činnosti, ktorej súčasťou je rybovod, zmena v osadení turbín a strojovni totiž nenechá žiadny z parametrov predchádzajúceho už schváleného projektu MVE takým spôsobom, aby zhoršila jej vplyv na predmety ochrany prírody. Vplyv tejto zmeny navrhovanej činnosti je nanajvýš mierne negatívny, skôr však nulový alebo pozitívny.

Vplyvy na štruktúru, scenériu krajiny a na obyvateľstvo

Za zásadný a najvýraznejší zásah zmeny navrhovanej činnosti do krajinnej štruktúry a scenérie dotknutého územia i jeho okolia sa považuje výstavba rybovodu. Dotknuté územie a jeho bezprostredné okolie nie je v súčasnosti obývané. Je predpoklad, že vplyvy prevádzky MVE z hľadiska šírenia emisií, zápachu alebo hluku na obyvateľov dotknutej obce nebudú významné a nepredstavujú žiadne zdravotné riziko.

Vzhľadom na charakter zmeny navrhovanej činnosti sa vplyvy na rekreáciu, cestovný ruch, vplyvy na kultúrno-historické pamiatky a archeologické náleziská, či vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme nepredpokladajú.

K oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti zaslali stanovisko:

1. *Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy ochrany ovzdušia (list č. 86778/2023 zo dňa 15. 11. 2023)*

OÚ Banská Bystrica ako dotknutý orgán štátnej správy k zmene navrhovanej činnosti uvádza, že po preštudovaní predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti nemá žiadne pripomienky.

Vyjadrenie MŽP SR: Berie na vedomie.

2. *Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, správa odpadového hospodárstva (list č. 87212/2023 zo dňa 16. 11. 2023)*

Konštatuje, že zmena navrhovanej činnosti z hľadiska odpadového hospodárstva nebude mať významný kumulatívny vplyv na životné prostredie v území okresu Rimavská Sobota. Z hľadiska nakladania so stavebnými odpadmi uvádza nasledovné stanovisko, cit.:

„Navrhnutý spôsob nakladania so stavebnými odpadmi uvedený v predloženom materiáli nie je zosúladený s toho času platnou legislatívou v odpadovom hospodárstve. Pôvodca stavebných odpadov je povinný nakladať s nimi v súlade s § 77 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 344/2022 Z. z. o stavebných odpadoch a odpadoch z demolácií. V ďalšom stupni prípravy projektovej dokumentácie je potrebné sa s tým vysporiadať“.

Vyjadrenie MŽP SR: Berie na vedomie. Navrhovateľ je povinný pri realizácii zmeny navrhovanej činnosti dodržiavať platnú legislatívu.

3. *Združenie domových samospráv (ďalej len „ZDS“) (list č. 87712/2023 zo dňa 21. 11. 2023)*

1. Ako dotknutá verejnosť uvádza nasledovné, cit: „V dôsledku nutnosti zabezpečenia dobrého stavu životného prostredia je nutné zabezpečiť európske a globálne klimatické a energetické ciele smerom k uhlíkovej neutralite a energetickej bezpečnosti. Pýtame sa preto,

aké opatrenia pripravuje navrhovateľ už dnes, aby v budúcnosti bol v súlade s environmentálnou reguláciou podľa európskej ale aj slovenskej legislatívy? Aké najlepšie dostupné techniky (BAT) v tomto smere implementuje?“

Vyjadrenie MŽP SR:

1. Pri vypracovaní oznámenia o zmene navrhovanej činnosti navrhovateľ postupoval v súlade so zákonom č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „vodný zákon“), a tým došlo aj k rešpektovaniu Rámцovej smernice o vode č. 2000/60/ES. Navrhovateľ k predmetnej činnosti vynakladal súčinnosť s organizáciami, ktoré sa spolupodieľali na tvorbe zmeny navrhovanej činnosti s využitím najmodernejších technológií, ktoré životné prostredie neohrozujú, alebo nemajú významný vplyv. Súčasne je viazaný rešpektovať nariadenia v oblasti vodného hospodárstva a ochrany životného prostredia. MŽP SR ďalej konštatuje, že za dosahovanie národných, európskych, globálnych, klimatických a energetických cieľov a vypracovanie energetickej politiky podľa § 88 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zodpovedá Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky na obdobie minimálne 20 rokov a za jej aktualizáciu v päťročnom cykle. Integrovaný národný energetický a klimatický plán je vypracovaný v zmysle článku 9 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2018/1999 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy a je aktualizáciou energetickej politiky schválenej uznesením vlády Slovenskej republiky č. 548/2014 z 5. 11. 2014. Zmena navrhovanej činnosti je v rámci projektovej prípravy optimalizovaná na dosiahnutie sebestačnosti z hľadiska energetických vstupov popísaných v kapitole III.2.2. Vstupy oznámenia o zmene navrhovanej činnosti. Zmena navrhovanej činnosti nemá nároky na energetické zdroje a bude obnoviteľným zdrojom elektrickej energie. Podľa zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov nie je zmena navrhovanej činnosti charakterizovaná ako zdroj znečisťovania ovzdušia. Ani jej prevádzkou nevznikne žiadny zdroj znečisťovania ovzdušia. Pre malé vodné elektrárne nie sú definované najlepšie dostupné techniky (BAT), a preto ich pre zmenu navrhovanej činnosti nie je možné uplatniť.

2. ZDS uvádza nasledovné, cit: „Projekt je potrebné zanalyzovať z hľadiska plnenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja ako aj obce. Osobitne je potrebné vyhodnotiť vplyv Európskej zelenej dohody a možnosti jej uplatnenia. Akým spôsobom navrhovateľ spolupracuje s obcou a jej obyvateľmi pri realizácii práva na udržateľný socio - hospodársky rozvoj a súčasne pri realizácii práva na priaznivé životné prostredie. Akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť vo všeobecnosti, akým spôsobom vytvára priestor pre obyvateľov obce a akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť z procesu EIA? Akým spôsobom navrhovateľ prispieva k zelenej transformácii hospodárstva a celej spoločnosti založenej na inováciách a vzťahu ku krajine ako predpokladá Európska zelená dohoda? Žiadame aby primerané prvky zelenej transformácie boli uvedené v podmienkach rozhodnutia.“

Vyjadrenie MŽP SR:

2. Navrhovateľ nie je v rámci tohto konania kompetentný zasahovať do politiky štátu. Navrhovateľ je pri realizácii zmeny navrhovanej činnosti povinný postupovať v súlade s platnou legislatívou. MŽP SR má za to, že vyššie uvedené požiadavky ZDS nevychádzali z dôkladného preštudovania predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, nakoľko boli zamerané na všeobecné problémy ekonomického a politického smerovania Slovenskej republiky a cieľov Európskej únie a nevzťahovali sa na konkrétne zameranie zmeny navrhovanej činnosti, ktorá je predmetom zisťovacieho konania o posudzovaní vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je v pôsobnosti samospráv vyšších územných celkov Slovenskej republiky a vyplýva z príslušnej

legislatívy podľa § 4 zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov. Európska zelená dohoda je súčasťou stratégie pre naplnenie Agendy 2030 a prijatých záväzkov v rámci Parížskej dohody. Záujmom navrhovateľa je zabezpečenie dodávky čistej a cenovo dostupnej energie, pričom sústrediť sa bude na posilňovanie produkcie energie z obnoviteľných zdrojov, čo MŽP SR považuje za zhodné s predloženou zmenou navrhovanej činnosti. Samotná zmena navrhovanej činnosti nemá nároky na energetické zdroje. MVE bude obnoviteľným zdrojom elektrickej energie, ktorá bude dodávaná do verejnej VN siete. Bližšie špecifikácie o zmene navrhovanej činnosti vo vzťahu k zelenej transformácii sú opísané v oznámení o zmene navrhovanej činnosti.

3. ZDS uvádza nasledovné, cit: „Podľa § 29a zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie „Príslušný orgán v rámci posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti a posudzovania zmeny navrhovanej činnosti hodnotí obdobie prípravy navrhovanej činnosti a jej realizácie, a ak je to odôvodnené povahou navrhovanej činnosti, aj etapu jej ukončenia spojeného s likvidáciou, sanáciou alebo rekultiváciou, a to najmä z hľadiska a) únosného zaťaženia územia; b) dôsledkov bežnej činnosti a rizika možných havárií; c) kumulatívnych a súbežne pôsobiacich javov, a to v rôznych časových horizontoch a s prihliadnutím na ich nezvratnosť; d) prevencie, minimalizácie, prípadne kompenzácie priamych a nepriamych vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny na životné prostredie; e) použitých metód hodnotenia a úplnosti informácií; f) porovnania s najlepšimi dostupnými technológiami. Žiadame vyhodnotiť pôsobenie kumulatívnych a synergických vplyvov zmeny navrhovanej činnosti v rôznych časových horizontoch, v prípade, že zmena navrhovanej činnosti sa plánuje realizovať v etapách alebo je zmena navrhovanej činnosti jednou z etáp „väčšieho“ projektu, žiadame vyhodnotiť kumulatívne a synergické vplyvy celkového projektu a nielen jeho časti.“

Vyjadrenie MŽP SR:

3. MŽP SR vydalo dňa 16. 01. 2023 pre MVE záväzné stanovisko č. 4704/2023-11.1.2/ed 2703/2023 podľa § 38 ods. 9 zákona o posudzovaní vplyvov, v ktorom konštatuje, že činnosť má byť predmetom zisťovacieho konania ako zmena navrhovanej činnosti. Navrhovateľ je pri realizácii zmeny navrhovanej činnosti povinný postupovať v súlade s platnou legislatívou. Pôsobenie vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane kumulatívnych a synergických je dostatočne obsiahnuté v texte predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti. V rámci zisťovacieho konania neboli identifikované také vplyvy zmeny navrhovanej činnosti, ktoré by mali nepriaznivý vplyv na životné prostredie. Vzhľadom na rozsah zmeny navrhovanej činnosti považuje MŽP SR informácie, ktoré boli podkladom pre vydanie tohto rozhodnutia za dostačujúce.

4. ZDS uvádza nasledovné cit: „Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu vôd podľa čl. 4 Smernice č. 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva a to aj spôsobom predpokladaným v § 16 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) (ďalej len „zákon č. 364/2004 Z. z.“) a nariadením vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd. Žiada vyhodnotiť odborným posudkom § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. alebo znaleckým posudkom § 17 ods. 7 zákona o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Žiadame vyhodnotiť, akým spôsobom sa prispeje k plneniu celkových cieľov smernice 2000/60ES Európskeho parlamentu a rady z 23. októbra 2000, ktorou sa ustanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (tzv. Rámcovej smernice o vode) za región a celé Slovensko. Žiadame vyššie uvedené informácie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného

zhodnotenia opisom z hľadiska šiestych hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a • územná stabilita biodiverzity; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť relevantné merateľné ukazovatele, ktoré budú následne vyhodnotené aj z hľadiska miery zaťaženia životného prostredia v dotknutom území v zmysle §12 zákona č. 17/1992 Z. b. o životnom prostredí porovnaním predpokladaných a prahových hodnôt relevantných ukazovateľov regulovaných osobitnými právnymi predpismi. Za účelom zabezpečenia efektivity posúdenia vplyvov zámeru na životné prostredie, žiadame konzultovať projekt s verejnosťou. Konzultáciu je možné vykonať úradne ako ústne pojednávanie alebo mimoúradne pracovným stretnutím, kedy závery posielame okresnému úradu vo forme stručnej zápisnice. Konzultáciu so ZDS je možné rezervovať tu:“

<https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk>

Vyjadrenie MŽP SR:

4. Požiadavku na dosahovanie dobrého stavu vôd podľa čl. 4 Smernice č. 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000 je potrebné vyhodnotiť a preukázať postupom podľa § 16a a § 73 vodného zákona pred uvedením do povoloňacieho konania zmeny navrhovanej činnosti podľa osobitného predpisu. MŽP SR túto požiadavku premietlo do podmienok určených vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Podľa § 21 správneho poriadku správny orgán nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha vecí, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu, alebo ak to ustanovuje osobitný zákon. Osobitné konzultácie v kancelárii ZDS ako účastníka konania nemajú charakter konzultácií v zmysle § 63 zákona o posudzovaní vplyvov a nie je možné ich zohľadniť v konaní a v rozhodnutí.

4. Banskobystrický samosprávny kraj (list č. 88215/2023 zo dňa 20. 11. 2023)

V stanovisku zhrnul údaje o zmene navrhovanej činnosti a uvádza, že z hľadiska realizácie opatrení na zmiernenie negatívnych dopadov (úprava rybovodu) nepožaduje zmenu navrhovanej činnosti ďalej posudzovať. Zároveň konštatuje, že oznámenie o zmene navrhovanej činnosti nie je v rozpore s Územným plánom veľkého územného celku Banskobystrického kraja v platnom znení.

Vyjadrenie MŽP SR: Berie na vedomie.

5. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd (list č. 91285/2023 zo dňa 5. 12. 2023)

Uvádza, že zmena Kaplanových turbín z horizontálnych na vertikálne nebude negatívne vplývať na migráciu rýb/vodných organizmov ani na transport sedimentov. Ďalej vo svojom stanovisku upozorňuje na dodržiavanie legislatívy v zmysle § 5 vodného zákona a aktuálnej verzie Vodného plánu Slovenska vo vzťahu k plneniu environmentálnych cieľov, ktoré sa určujú na zabezpečenie ochrany vôd a jej trvalo udržateľného využívania. Uvádza, že zmena navrhovanej činnosti nesmie zhoršiť stav útvarov podzemnej vody a útvarov povrchovej vody v riešenom území. Požiadavky zamerané na nezhoršovanie stavu útvarov povrchovej a podzemnej vody, ako aj ochranu vodných útvarov určených na pitné účely je potrebné pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie považovať za kľúčové, keďže ide o právne záväzné požiadavky vyplývajúce z európskej legislatívy, najmä smernice 2000/60/ES Európskeho parlamentu rady z 23. 10. 2000, ktorou sa ustanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (tzv. Rámcovej smernice o vode), ktorá bola transponovaná do vodného zákona, preto žiada posúdiť zmenu navrhovanej činnosti z hľadiska požiadaviek čl. 4.7 Rámcovej smernice o vode postupom podľa § 16a vodného zákona.

Vyjadrenie MŽP SR:

Stanovisko Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie vôd berie na vedomie. Podľa § 73 vodného zákona je takéto stanovisko podkladom k vyjadreniu orgánu štátnej vodnej správy v územnom konaní o povolení k predmetnej činnosti podľa osobitných predpisov. MŽP SR túto požiadavku premietlo do výrokovkej časti tohto rozhodnutia.

6. *Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia ochrany prírody a biodiverzity, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny (list č. 92014/2023 zo dňa 6. 12. 2023)*

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia ochrany prírody a biodiverzity, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny (ďalej len „sekcia ochrany prírody“) uvádza, že k niektorým konštatovaniam uvedených v Primeranom hodnotení vplyvov na územia sústavy Natura 2000 má výhrady. Uvádza, že ide o nepresné informácie v kapitole 6.3 vyhodnotenie vplyvov na predmety a ciele ochrany, konkrétne pri druhoch mreny karpatskej, plža vrchovského (aktuálny názov plž podunajský), hrúza Vladykovho, týkajúce sa ekologických nárokov na biotopy druhov, a vplyvov spôsobených činnosťou MVE, ktoré nepredstavujú podstatné znehodnotenie biotopu, pretože spomínané druhy bežne obývajú aj stojaté úseky. Sekcia ochrany prírody sa vo svojich pripomienkach opiera o výsledky z ichtyologických prieskumov vedeckých prác (Hajdú 2014, Hajdú 2020) a tieto konštatovania uvedené v Primeranom hodnotení vplyvov na územia sústavy Natura 2000 spochybňuje. Napriek tomu sekcia ochrany prírody predloženú zmenu navrhovanej činnosti nepožaduje ďalej posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov a navrhnuté zmierňujúce opatrenia v Primeranom hodnotení odporúča realizovať. V závere svojho stanoviska uvádza podmienky, týkajúce sa plánov monitoringu rybovodu, ktoré MŽP SR premietlo do rozhodnutia zo zisťovacieho konania.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR sa prikláňa k názoru sekcie ochrany prírody k ekologickým nárokom vybraných druhov rýb. Väčšina týchto rýb patrí k tzv. reofilným druhom, ktoré sú viazané na prúdivé až perejnaté úseky toku. Napríklad mrena severná (*Barbus barbus*) obýva prúdivé úseky podhorských aj nížinných tokov s kamenistým dnom (Koščo, J., Ševc, J., 2015). Vytvorenie vzdutia s homogénnym spomaleným prúdením môže mať na predmetné druhy negatívny vplyv. Výskyt týchto druhov, ale aj druhov európskeho významu, napr. plž zlatistý (*S. bulgarica*), mrena karpatská (*B. carpathicus*) a mihul'a potiská (*E. danfordi*), bude sledovaný na základe monitoringu rybovodu MVE, ktorý MŽP SR premietlo do podmienok určených vo výrokovkej časti tohto rozhodnutia.

7. *Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja (list č. 95514/2023 zo dňa 19. 12. 2023)*

Konštatuje, že stavebné objekty SO 03 Strojovňa, SO 06 Prípojka VN a prevádzkový súbor PS 04 Trafostanica nemajú priamy ani negatívny vplyv na zložky životného prostredia. Zmena projektu totiž nemení žiadny z parametrov predchádzajúceho už schváleného projektu MVE takým spôsobom, aby zhoršila jej vplyv na predmet ochrany životného prostredia. Zároveň uvádza, že stavebný objekt SO 05 Rybovod je upravený oproti pôvodnému projektu tak, aby spĺňal parametre a požiadavky v súlade s vyhláškou o rybovodoch a metodickým usmernením k typom rybovodov, pričom vplyv tejto zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie považuje skôr za pozitívny. Na záver dodáva, že z hľadiska orgánu štátnej vodnej správy a vodného hospodárstva, ako povoľujúceho orgánu, je samotná zmena navrhovanej činnosti v takom rozsahu, že nepovažuje za potrebné jej ďalšie posudzovanie podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

Vyjadrenie MŽP SR: Berie na vedomie.

8. *RENERGIE Solárny park Včelince 2 s.r.o. (list č. 95990/2023 zo dňa 20. 12. 2023)*

Ako dotknutá verejnosť stanovisku uvádza, že považuje za nedostatočný navrhovaný drenážny systém ako rúrková drenáž z plastových rúr, ktorý je v predloženej dokumentácii zakreslený iba ako samostatný drén z perforovaných flexibilných rúr DN 300 v celkovej dĺžke cca 700 m. Taktiež považuje za nepresvedčivé, že účinok samostatného odvodňovacieho drénu zabezpečí odvedenie priesakových vôd z rieky Slaná na územie v rozlohe cca 28 ha (700 m dĺžka a 400 m šírka záujmového územia). Preto žiada prihliadnuť na nasledovné pripomienky

1. posúdiť úradom reálne vybudovanú drenáž, jej dostatočnosť a reálnu účinnosť na uvedené územie,

2. stanoviť v akom časovom intervale sa budú vykonávať kontroly hladiny podzemnej vody (ďalej len „HPV“) a taktiež vykonávané čistenie vybudovanej drenáže,

3. predložiť vypracované posúdenie merania HPV pred a po výstavbe hladín podzemných vôd. Preveriť či bolo permanentne a systematicky vykonávané meranie už počas výstavby ako aj po začatí využívania MVE. Preveriť spôsob meraní a ich vyhodnotenia v pravidelných intervaloch tak, aby bolo možné zhodnotiť všetky nepriaznivé vplyvy v celom záujmovom území. Výsledky pozorovaní bude možné operatívne využiť na okamžité prijatie návrhu opatrení tak, aby nevznikali ďalšie škody.

Vyjadrenie MŽP SR:

1. Navrhovateľ je povinný dodržiavať aktuálnu verziu Vodného plánu Slovenska vo vzťahu k plneniu environmentálnych cieľov, ktoré sa určujú na zabezpečenie ochrany vôd a jej trvalo udržateľného využívania, preto zmena navrhovanej činnosti nesmie zhoršiť stav útvarov podzemnej vody a útvarov povrchovej vody v riešenom území. MŽP SR akceptuje požiadavku uplatnenú v uvedenom bode stanoviska a premietlo ju do podmienky výrokovej časti rozhodnutia v súvislosti s účinnosťou drenážnych prvkov a ich minimalizácie rizika vzniku nepriaznivých vplyvov na režim HPV v príslušnom území.

2. MŽP SR požiadavku v uvedenom bode akceptuje. Do výrokovej časti rozhodnutia premietlo podmienku pokračovať v týždennom monitoringu merania HPV pri vrtoch PV-1, PV-2, PV-3 počas nasledujúcich 5 rokov. Zároveň je navrhovateľ povinný vyhodnotiť výsledky meraní HPV 1 × za štvrtýrok a predložiť ich špeciálnemu stavebnému úradu.

3. MŽP SR požiadavku čiastočne akceptuje. V súvislosti so zmenou navrhovanej činnosti bola vypracovaná záverečná správa kontrolných pozorovacích sond HPV na celej dĺžke hydrodynamického vzdutia toku Slaná vo vzájomnej vzdialenosti cca 150 m. Vodná stavba bola povolená OÚ v Banskej Bystrici rozhodnutím č. OU-BB-OSZP2-2014/04776 zo dňa 09. 10. 2014. Jeho súčasťou bolo stavebné povolenie na uskutočnenie vodnej stavby a povolenie na osobitné užívanie vôd podľa § 21 ods. 1 písm. a) bod. 2 a 3 vodného zákona. Podmienkou pre navrhovateľa bolo aj zabezpečiť do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vybudovanie kontrolných pozorovacích sond HPV na celej dĺžke hydrodynamického vzdutia toku Slaná vo vzájomnej vzdialenosti cca 150 m. Taktiež zabezpečiť 1 × týždenne meranie výšky HPV vo vybudovaných vrtoch PV-1 až PV3 a existujúcich studniach č. 2, 4, 5, 6, 8 a zároveň kontrolovať úroveň hladín v koryte rieky Slaná v rkm 13,215, 14,215 a 15,215. Meranie v kontrolných pozorovacích sondách existujúcich studní nebolo možné zabezpečiť, pretože sa nachádzajú na súkromných pozemkoch súkromných vlastníkov, tým pádom nebolo umožnené na tieto pozemky vstupovať a meranie vykonať. Výsledky merania a kontroly úrovni hladín vo vrtoch sú uvedené v predloženej oznámení o zmene navrhovanej činnosti v prílohe pod názvom „Záverečná správa kontrolných pozorovacích sond HPV na celej dĺžke hydrodynamického vzdutia toku Slaná vo vzájomnej vzdialenosti cca 150 m“. Meranie bolo vykonávané v období rokov 2016 – 2022 a MŽP SR požiadavku na pokračovanie v týchto meraniach vo vybudovaných vrtoch PV-1 až PV3 premietlo do podmienok určených vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

MŽP SR posúdilo zmenu navrhovanej činnosti uvedenú v oznámení o zmene navrhovanej činnosti z hľadiska povahy a rozsahu a zároveň v kumulácii s predchádzajúcou vykonávanou navrhovanou činnosťou, miesta vykonávania zmeny navrhovanej činnosti a významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov, pričom vzalo do úvahy súčasný stav životného prostredia v dotknutom území. Pri zisťovaní predpokladaných vplyvov na životné prostredie a zvažovaní ďalšieho postupu v zmysle ustanovení zákona boli so zreteľom na charakter, rozsah a umiestnenie zmeny navrhovanej činnosti primerane použité kritériá pre zisťovacie konanie podľa § 29 zákona o posudzovaní vplyvov, uvedené v prílohe č. 10 k zákonu o posudzovaní vplyvov, ktorá je transpozíciou prílohy č. III Smernice 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie.

K oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti bolo na MŽP SR podľa § 29 ods. 9 zákona o posudzovaní vplyvov doručených celkovo 8 stanovísk – od povolujujúceho orgánu, dotknutej obce a dotknutých orgánov a verejnosti. Verejnosť mohla doručiť príslušnému orgánu písomné stanovisko k zmene navrhovanej činnosti do 10 pracovných dní od zverejnenia uvedených informácií podľa § 29 ods. 8 zákona o posudzovaní vplyvov. Písomné stanovisko sa považuje za doručené, aj keď bolo v určenej lehote doručené dotknutej obci.

Z doručených stanovísk k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti boli doručené stanoviská bez pripomienok, resp. pripomienky vychádzali z požiadaviek na dodržiavanie platnej legislatívy, prípadne drobných nezrovnalostí z hľadiska ekologických nárokov na biotopy sledovaných druhov rýb. Žiadosť o uplatnenie námietok spoločnosti RENERGIE Solárny park Včelince 2 s.r.o. doručenej dňa 20. 12. 2023 bola podrobne preskúmaná a jej návrhy boli premietnuté do podmienok určených vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Ani jedno z doručených stanovísk neobsahovalo nesúhlas s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti. Všetky požiadavky a návrhy vyplývajúce z doručených stanovísk MŽP SR vyhodnotilo v odôvodnení tohto rozhodnutia, pričom z týchto stanovísk nevyplynuli také skutočnosti, na základe ktorých by bolo opodstatnené ďalšie posudzovanie zmeny navrhovanej činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

MŽP SR listom č. 12989/2023-11.1.1/ms, 93895/2023 dňa 13. 12. 2023 v súlade s § 33 ods. 2 správneho poriadku upovedomilo všetkých účastníkov konania o zhromaždených podkladoch rozhodnutia a možnosti sa k nim vyjadriť, i k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie. Ani jeden z účastníkov konania nevyužil svoje právo sa k podkladom vyjadriť, či nahliadnuť do spisu.

Zmena navrhovanej činnosti je zameraná na vybudovanie funkčného a súčasným požiadavkám vyhovujúceho rybovodu, ktorý by umožnil poprúdobú a protiprúdobú migráciu rýb a vodných živočíchov. Súčasťou zmeny navrhovanej činnosti je aj zámena 2 priamoprúdobých turbín CINK TKP-b125 0 za 2 vertikálne Kaplanove turbíny, ktoré majú identické parametre s akými počíta pôvodný projekt. Realizovaním zmeny navrhovanej činnosti sa zabezpečí funkčnosť rybovodu, ktorého účelom je vytvoriť priaznivé podmienky pre migráciu ichtyofauny, čo považuje MŽP SR za pozitívny vplyv na životné prostredie. Zmena navrhovanej činnosti vzhľadom na jej rozsah a charakter má potenciál prispievať k spoľahlivej výrobe elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov a jej dodávkou do distribučnej sústavy.

Na základe vykonaného zisťovacieho konania možno konštatovať, že zmena navrhovanej činnosti svojím charakterom, rozsahom a technickým riešením nebude predstavovať neprimeranú záťaž pre životné prostredie a zdravie obyvateľstva. V zisťovacom konaní neboli identifikované žiadne závažné negatívne vplyvy zmeny navrhovanej činnosti, ani významné negatívne kumulatívne a synergické vplyvy. Z predloženého hodnotenia jednotlivých vplyvov zmeny navrhovanej činnosti a z ich vzájomného spolupôsobenia sa nepredpokladajú také

vplyvy, ktoré by mali za následok významné zhoršenie stavu životného prostredia a zdravia obyvateľov oproti súčasnému stavu, ktoré by bolo potrebné ďalej posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

MŽP SR na základe preskúmania a posúdenia predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, stanovísk doručených k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti a na základe zhodnotenia stavu životného prostredia a celkovej úrovne ochrany životného prostredia v záujmovom území usúdilo, že zmena navrhovanej činnosti nepredstavuje taký zásah do životného prostredia, ktorý by v značnej miere mohol ohroziť životné prostredie a zdravie obyvateľov, a preto MŽP SR rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Upozornenie: Podľa § 29 ods. 16 zákona o posudzovaní vplyvov dotknutá obec o rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní bezodkladne informuje verejnosť na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené, a na úradnej tabuli obce.

V zmysle § 38 ods. 6 zákona o posudzovaní vplyvov rozhodnutie povolujujúceho orgánu musí obsahovať podmienky, ktoré určil príslušný orgán v rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní alebo v záverečnom stanovisku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať do 15 dní od jeho doručenia účastníkovi konania rozklad podľa § 61 ods. 1 správneho poriadku na MŽP SR.

V prípade verejnosti sa podľa § 24 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov za deň doručenia rozhodnutia považuje pätnásť deň zverejnenia rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní podľa § 29 ods. 15 zákona o posudzovaní vplyvov.

Toto rozhodnutie je po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, preskúmateľné správnym súdom podľa ustanovení zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

RNDr. Anna Bohers, PhD.
poverená vykonávaním funkcie
generálneho riaditeľa sekcie

Doručuje sa (elektronicky)

1. Obec Včelince, Včelince 134, 980 50 Včelince
2. PPA SK, s. r. o., Šoltésovej 17, 920 01 Hlohovec
3. Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, 851 02 Bratislava
4. RENERGIE Solárny park Včelince 2 s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava

Na vedomie (elektronicky)

5. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
6. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava
7. Banskobystrický samosprávny kraj, Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica
8. Okresný úrad Rimavská Sobota, odbor starostlivosti o životné prostredie, P. Hostinského 1036/4, 979 01 Rimavská Sobota
9. Okresný úrad Rimavská Sobota, odbor krízového riadenia, P. Hostinského 1036/4, 979 01 Rimavská Sobota
10. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Rimavskej Sobote, ul. Sama Tomášika 1800/14, 979 01 Rimavská Sobota
11. Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Rimavská Sobota, Okružná 1884/118, 979 01 Rimavská Sobota
12. Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, Povodie Hornádu, odštepny závod, Správa povodia Slanej, Cukrovarská č. 6, 979 80 Rimavská Sobota
13. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd, TU
14. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia ochrany prírody a biodiverzity, TU